چهل رَبَّنَا

✍ تهیه و ترتیب: عبدالبصیر الکوزي

ویراستار: محمد ابراهیم یوسفی

🕮 هدیه از کتابخانهٔ مرحوم مولوی محمد سرور فیضی جیجه ای، فراه، افغانستان - حمل ۱۴۰۱

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

فوائد ذکر: امام ابن قیم رحمه الله در کتاب «الوابل الصیب» برای ذکر و دعا بیان داشته که ذکر الله تعالی باعث خوشنودی الله متعال است. ذکر الله باعث طرد شدن شیطان و وسوسه‌های او می‌گردد. ذکر از دل غبار غم و پریشانی می‌زداید و به جای آن شادی و خوشحالی می‌بخشد. ذکر الهی باعث تقویت قلب و روح آدمی می‌گردد. ذکر باعث جلب روزی و برکت در آن می‌گردد. ذکر باعث عفو گناهان می‌شود. ذکر الله همراه با اشک ریختن در تنهایی باعث جای گرفتن انسان در سایه عرش الهی می‌شود. ذکر قساوت و سنگدلی را از بین می‌برد. انسان ذاکر مشمول درود فرشتگان و رحمت الله متعال می‌شود. ذکر الله متعال باعث نجات از نفاق می‌شود. ذکر انسان را محبوب خلق و خالق می‌گرداند. ذکر غذای قلب و روح است. ذکر صیقل دهنده‌ی قلب است. ذکر وسیله‌ی نجات از عذاب الهی است. ذکر زبان انسان را از مشغول شدن به غیبت، دروغگویی و ناسزاگوی باز می‌دارد. ذکر درختی است که معرفت الله متعال میوه‌هایش می‌باشند. [ماخوذ از حصن المسلم، سعید قحطانی]

اَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّیطانِ الرَّجِیمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِیمِ

آداب ذکر و دعا: ذکر و دعا آداب مشروع و شروطی دارد که اگر رعایت شوند، انسان به خواسته‌اش می‌رسد؛ از آداب دعا این است که انبیا و اولیاء و بندگان نیک الله متعال در پیشگاه الله خالصانه می‌ایستادند، اشک‌هایشان جاری می‌شد، قبل از درخواست توبه و استغفار می‌نمودند و با قلب خاشع و حالت فقیرانه نخست لب به تعریف و تمجید و بیان عظمت و پاکی الله متعال می‌گشودند. سپس با التماس و زاری شروع به خواستن می‌نمودند. آداب دیگر دعا اینست که مخلصانه و با ترس و امید باشد و باید درخواستن جدی بود و اصرار کرد. و از آداب دیگر دعا اینست که باید به رحمت‌های الهی امیدوار بود و اینکه دعایش فوراً پذیرفته نشده است نا امید نشود. یکی دیگر از آداب دعا اینست که انسان در دعا بخل نورزد بلکه برای همه مؤمنان خیر دنیا و آخرت را بطلبد و دعا کردن باید بطور مخفیانه صورت گیرد و دست‌ها را رو به قبله کند. از آداب دعا همچنان پاکیزه بودن مکان، دهان و دندان فرد است. همچنین از آداب دعا است که انسان خود را در پیشگاه الله متعال کوچک و ناچیز بداند و عزت را به الله متعال نسبت دهد. [ماخوذ از حصن المسلم، سعید قحطانی]

اوقات اجابت دعا: یک سوم آخر شب، در حال سجده، روزهای جمعه، بعد از نماز فرض، در فاصله اذان و اقامه، شب قدر، در میدان نبرد، دعای پیشوای عادل و فرد روزه دار، و انسان مظلوم زود پذیرفته می‌شود. و اما کسانی که از مال حرام تغذیه می‌شوند دعای آنها پذیرفته نخواهد شد. [ماخوذ از حصن المسلم، سعید قحطانی]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

۱. ﴿رَبَّنَا تَقَبَّلۡ مِنَّآۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ﴾
«پروردگارا، از ما بپذیر؛ زیرا فقط تو شنوای دانایی». [البقرة: ۱۲۷]

---

۲. ﴿رَبَّنَا وَٱجۡعَلۡنَا مُسۡلِمَيۡنِ لَكَ وَمِن ذُرِّيَّتِنَآ أُمَّةٗ مُّسۡلِمَةٗ لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبۡ عَلَيۡنَآۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ﴾
«پروردگارا، ما را تسلیم خودت قرار ده و ذریّة ما را نیز امّتی که تسلیم تو باشد قرار بده و عبادات ما را به ما یاد بده و توبة ما را بپذیر، زیرا فقط تو توبه‌پذیر و رحیمی». [البقرة: ۱۲۸]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

۳. ﴿رَبَّنَآ ءَاتِنَا فِي ٱلدُّنۡيَا حَسَنَةٗ وَفِي ٱلۡأٓخِرَةِ حَسَنَةٗ وَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ﴾

«پروردگارا، ما را در دنیا نیکی عطا فرما و در آخرت نیکی عطا فرما و ما را از عذاب آتش دوزخ حفظ فرما». [البقرة:۲۰۱]

---

۴. ﴿رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾

«پروردگارا، صبر و شکیبایی بر ما بریز و قدم‌های ما را ثابت بدار و ما را بر قوم کفّار نصرت بده». [البقرة: ۲۵۰]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِيمِ

۵. ﴿رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذۡنَا إِن نَّسِينَا أَوۡ أَخۡطَأۡنَا﴾

«پروردگارا، ما را بر اشتباهات و فراموشی‌هایمان باز خواست مکن». [البقرة:۲۸۶]

---

۶. ﴿رَبَّنَا وَلَا تَحۡمِلۡ عَلَيۡنَآ إِصۡرٗا كَمَا حَمَلۡتَهُۥ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِنَا﴾

«پروردگارا، بار تکالیف و مسؤلیت‌های سنگین را آنچنانکه بر دوش ملت‌های پیشین، بسبب گناهان و معصیت‌هایشان، گذاشته بودی بر دوش ما مگذار». [البقرة:۲۸۶]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

۷. ﴿رَبَّنَا وَ لَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾

«پروردگارا، بر ما آنچه که ما را یارای آن نیست و از قدرت و توان‌مان خارج است تحمیل مگردان، و از گناهان‌مان درگذر و ما را مورد عفو و بخشش و رحمت و شفقت خویش قرار ده، تویی یار و یاور ما، پس ما را بر ملت‌های کافر پیروز گردان». [البقرة:۲۸۶]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

۸. ﴿رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنتَ الْوَهَّابُ﴾

«پروردگارا، پس از آنکه لذت و حلاوت ایمان را به قلب‌هایمان چشاندی آنها را از راه سعادت گمراه و سرگردان مکن، و از درگاه خودت به ما رحمتی ارزانی دار که تنها تویی سخاوتمندترین بخشایشگران». [آل عمران:۸]

---

۹. ﴿رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَّا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ﴾

«پروردگارا، تو جمع خواهی کرد مردم را برای روزی که در آن شکّی نیست زیرا خدا وعده را خلاف نمی‌کند». [آل عمران:۹]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

۱۰. ﴿رَبَّنَا إِنَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾

«پروردگارا، ما به حقانیت تو ایمان آوردیم، پس گناهانمان را بیامرز و ما را از عذاب دردناک آتش جهنم برهان». [آل عمران:۱۶]

---

۱۱. ﴿رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ﴾

«پروردگارا، ما ایمان آورده‌ایم به آنچه نازل نمودی و پیروی رسول تو کردیم، پس ما را با گواهان بنویس». [آل عمران:۵۳]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِيمِ

۱۲. ﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾

«پروردگارا، ببخشای بر ما گناهان‌مان را و از زیاده‌روی‌ها و تندروی‌هایمان درگذر و ما را در راهت ثابت قدم دار و بر ملت‌های کافر پیروزمان گردان». [آل عمران:۱۴۷]

---

۱۳. ﴿رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلاً سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾

«پروردگارا، این جهان را به باطل خلق نفرمودی تو منزّهی، پس ما را از عذاب آتش حفظ فرما». [آل عمران:۱۹۱]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِيمِ

۱۴. ﴿رَبَّنَا إِنَّكَ مَن تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ﴾

«پروردگارا، هرکه را تو به آتش افکنی، خوار و زبونش ساخته‌ای و ستمگران و ظالمان را هیچ یار و یاوری نیست». [آل عمران:۱۹۲]

۱۵. ﴿رَبَّنَا إِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا﴾

«پروردگارا، ما ندای حق و ایمان را از فرستاده‌ات که بسوی نجات و رستگاری می‌خواند و می‌گفت به پروردگارتان ایمان آورید شنیدیم و بدو گرویدیم». [آل عمران:۱۹۳]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

۱۶. ﴿رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَ كَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ﴾

«پروردگارا، پس ببخشای بر ما گناهان‌مان را و درگذر از زشتی‌ها و خطاهای‌مان و ما را در زمره نیکوکاران بمیران». [آل عمران:۱۹۳]

---

۱۷. ﴿رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ﴾

«پروردگارا، آنچه بر زبان پیامبرانت به ما وعده داده بودی را به ما ارزانی دار، و ما را در روز قیامت خوار و زبون مگردان، به راستی که تو بر وعده‌هایت پایداری و هرگز خلاف وعده نخواهی کرد». [آل عمران:۱۹۴]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِيمِ

۱۸. ﴿رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ﴾

«پروردگارا، ما به دین مبین اسلام ایمان آوردیم، پس ما را در زمره امت محمد ﷺ شاهدان و گواهانی قرار ده بر ملت‌های دیگر». [المائدة:۸۳]

---

۱۹. ﴿رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ﴾

«پروردگارا، خوانی از آسمان فرو فرست تا جشنی برای ما متقدّمین و متأخّرین شود و معجزه‌ای از جانب تو باشد. و ما را روزی برسان، و تو بهترین روزی‌دهندگانی». [المائدة:۱۱۴]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِيمِ

۲۰. ﴿رَبَّنَا ظَلَمۡنَا أَنفُسَنَا وَإِن لَّمۡ تَغۡفِرۡ لَنَا وَتَرۡحَمۡنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الۡخَاسِرِينَ﴾

«پروردگارا، ما با نافرمانی دستورات تو به خویشتن ظلم و ستم ورزیده‌ایم و اگر ما را نیامرزی و بر ما رحم و شفقت نورزی از زیانکاران خواهیم شد ». [اعراف:۲۳]

---

۲۱. ﴿رَبَّنَا لَا تَجۡعَلۡنَا مَعَ الۡقَوۡمِ الظَّالِمِينَ﴾

«پروردگارا، ما را با گروه‌ها و ملت‌های ستمگر و ظالم همراه و هم پیمان مگردان». [اعراف:۴۷]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

۲۲. ﴿رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ﴾

«پروردگارا، صبر و شکیبایی را بر ما بریز و ما را مسلمان بمیران». [اعراف:۱۲۶]

---

۲۳. ﴿رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ﴾

«پروردگارا، بین ما و قوم ما را به حق راهی باز کن؛ زیرا تو بهترین بازکنندگانی».
[اعراف:۸۹]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِيمِ

۲۴. ﴿رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ ﴿وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾

«پروردگارا، ما را وسیله امتحان برای قوم ستمگران قرار مده، و به رحمت خود ما را از قوم کفّار نجات بده». [یونس:۸۵-۸۶]

---

۲۵. ﴿رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِن شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ﴾

«پروردگارا، محقّقاً تو می‌دانی آنچه را پنهان می‌کنیم و آنچه را آشکـــار می‌کنیم و چیزی در آسمان و زمین بر خدا پنهان نیست». [ابراهیم:۳۸]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

٢٦. ﴿رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ﴾
«پروردگارا، و بپذیر دعای مرا». [ابراهیم:۴۰]

٢٧. ﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ﴾
«پروردگارا، مرا و والدین مرا و مؤمنین را بیامرز روزی که حساب بر پا می‌شود». [ابراهیم:۴۱]

---

٢٨. ﴿رَبَّنَا آتِنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا﴾
«پروردگارا، ما را از نزد خود رحمتی عطا فرما، و امر ما را به هدایت و رشد موفّق بدار».
[کهف:۱۰]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

۲۹. ﴿رَبَّنَا إِنَّنَا نَخَافُ أَنْ يَفْرُطَ عَلَيْنَا أَوْ أَنْ يَطْغَى﴾

«پروردگارا، ما می‌ترسیم که او (فرعون) بر ما پیش دستی کند و یا طغیانگری آغازد».
[طه:۴۵]

---

۳۰. ﴿رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ﴾

«پروردگارا، ما به تو ایمان آورده‌ایم؛ پس ببخشای بر ما گناهانمان را و ما را مورد رحم و شفقت قرار ده که تو بهترین رحم کنندگانی». [مومنون:۱۰۹]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِيمِ

۳۱. ﴿رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا﴾ ﴿إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا﴾

«پروردگارا، عذاب دردناک دوزخ را از ما دورگردان، عذابی که اگر گریبانگیر کسی شود تا ابد از او دست نخواهد کشید او را رسوا و حیران می‌کند. دوزخ بس جایگاه و مأوای بد و دردآوری است». [فرقان:۶۵-۶۶]

---

۳۲. ﴿رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا﴾

«پروردگارا، بما همسران و فرزندانی ارزانی دار که باعث چشم روشنی و سعادت و خوشبختی‌مان شوند، و ما را پیشوای مؤمنان و متقیان قرار ده». [فرقان:۷۴]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

٣٣. ﴿إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ﴾

«پروردگار ما آمرزنده (گناهان بندگان و) سپاسگزار (کارهای نیک ایشان) است». [فاطر:٣٤]

---

٣٤. ﴿رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَّحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ﴾

«پروردگارا، تو به رحمت و دانش هر چیز را فراگرفته‌ای، پس کسانی را که توبه کرده و پیروی راه تو کردند بیامرز و از عذاب دوزخ نگاهشان بدار». [غافر:٧]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِيمِ

۳۵. ﴿رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴾ ﴿وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾

«پروردگارا، و ایشان را به باغ‌های دائمی که به ایشان وعده داده‌ای وارد ساز و کسانی که شایسته‌اند از پدران و زنان و فرزندانشان را وارد بهشت ساز به درستی که تو عزیز و حکیمی و از بدی‌ها نگاهشان دار و آنکه را تو از بدی‌ها نگاهداری حقیقتاً به او رحم کرده‌ای، و این است همان کامیابی بزرگ». [غافر:۸-۹]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

۳۶. ﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِّلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ﴾

«پروردگارا، ما و برادران ما که پیش از ما به ایمان سبقت گرفتند بیامرز و در دل‌های ما برای اهل ایمان کینه قرار مده؛ پروردگارا، به راستی که تویی مهربان رحیم». [حشر:۱۰]

---

۳۷. ﴿رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ﴾

«پروردگارا، بر تو توکّل کردیم و به سوی تو زاری می‌کنیم و به سوی تو برگشت ما است». [ممتحنه:۴]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

۳۸. ﴿رَبَّنَا لَا تَجۡعَلۡنَا فِتۡنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ وَٱغۡفِرۡ لَنَا رَبَّنَآۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ﴾

«پروردگارا، ما را وسیله آزمایش و امتحان کافران قرار مده و ما را بیامرز، پروردگارا، به راستی که فقط تو عزیز حکیمی». [ممتحنه:۵]

---

۳۹. ﴿رَبَّنَآ أَتۡمِمۡ لَنَا نُورَنَا وَٱغۡفِرۡ لَنَآۖ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ﴾

«پروردگارا، نور ما را برای ما کامل گردان و ما را بیامرز به درستی که تو بر هر چیزی توانایی». [تحریم:۸]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

۴۰. ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًا﴾

«پروردگارا، ما را از این شهر و دیاری که ساکنان آن ستمکارند خارج ساز، و از جانب خود سرپرست و حمایت‌گری برای ما پدید آور، و از سوی خود یاوری برای‌مان قرار بده». [نساء:۷۵]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

دعاهای قرآنی که با کلمهٔ ﴿رَبِّ﴾ آغاز شده است

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِيمِ

١. ﴿رَبِّ اجْعَلْ هَٰذَا بَلَدًا آمِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ﴾

«پروردگارا، این شهر را شهر امن بگردان و اهل آن را از میوه‌جات روزی گردان». [بقره:١٢۶]

---

٢. ﴿رَبِّ هَبْ لِي مِن لَّدُنكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ﴾

«پروردگارا، مرا از نزد خود فرزندی بخشای که پاکیزه باشد به راستی که تو شنوندۀ دعایی». [آل عمران:٣٨]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِيمِ

۳. ﴿رَبِّ ٱغۡفِرۡ لِي وَلِأَخِي وَأَدۡخِلۡنَا فِي رَحۡمَتِكَۖ وَأَنتَ أَرۡحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ﴾
«پروردگارا، مرا و برادر مرا بیامرز و ما را در رحمت خود داخل نما و تویی بهترین رحم‌کنندگان». [اعراف:۱۵۱]

---

۴. ﴿رَبِّ إِنِّيٓ أَعُوذُ بِكَ أَنۡ أَسۡـَٔلَكَ مَا لَيۡسَ لِي بِهِۦ عِلۡمٞۖ وَإِلَّا تَغۡفِرۡ لِي وَتَرۡحَمۡنِيٓ أَكُن مِّنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ﴾
«پروردگارا، حقا که من به تو پناه می‌برم از آنکه از تو بخواهم آنچه را که به آن علم ندارم و اگر مرا نیامرزی ورحم نکنی از زیانکاران می‌باشم». [هود:۴۷]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

۵. ﴿رَبِّ ٱجۡعَلۡ هَٰذَا ٱلۡبَلَدَ ءَامِنٗا وَٱجۡنُبۡنِي وَبَنِيَّ أَن نَّعۡبُدَ ٱلۡأَصۡنَامَ﴾

«پروردگارا، این شهر را امن بگردان و من و فرزندانم را از بندگی بتان دور بدار». [ابراهیم:۳۵]

---

۶. ﴿رَّبِّ أَدۡخِلۡنِي مُدۡخَلَ صِدۡقٖ وَأَخۡرِجۡنِي مُخۡرَجَ صِدۡقٖ وَٱجۡعَل لِّي مِن لَّدُنكَ سُلۡطَٰنٗا نَّصِيرٗا﴾

«پروردگارا، مرا صادقانه (به هر کاری) وارد کن، و صادقانه (از آن) بیرون آور، و از جانب خود قدرتی به من عطاء فرما که یار و مددکار باشد». [اسراء:۸۰]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِيمِ

۷. ﴿رَّبِّ ٱرۡحَمۡهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرٗا﴾

«پروردگارا، والدینم را رحم فرما، چنانکه در کوچکی مرا تربیت کردند». [اسراء:۲۴]

---

۸. ﴿رَبِّ إِنِّي وَهَنَ ٱلۡعَظۡمُ مِنِّي وَٱشۡتَعَلَ ٱلرَّأۡسُ شَيۡبٗا وَلَمۡ أَكُنۢ بِدُعَآئِكَ رَبِّ شَقِيّٗا﴾

«پروردگارا، به راستی استخوانم سست شده و پیری سرم را مشتعل (سفید) نموده و من به خواندن تو بی‌بهره نبوده‌ام». [مریم:۴]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِيمِ

۹. ﴿رَبِّ ٱشۡرَحۡ لِي صَدۡرِي﴾ ﴿وَيَسِّرۡ لِيٓ أَمۡرِي﴾ ﴿وَٱحۡلُلۡ عُقۡدَةٗ مِّن لِّسَانِي﴾

«پروردگارا، سینه مرا بگشا و امر مرا آسان کن و گره از زبانم باز کن». [طه:۲۵-۲۶-۲۷]

---

۱۰. ﴿رَّبِّ زِدۡنِي عِلۡمٗا﴾

«پروردگارا، دانش مرا زیاد کن». [طه:۱۱۴]

۱۱. ﴿رَبِّ لَا تَذَرۡنِي فَرۡدٗا وَأَنتَ خَيۡرُ ٱلۡوَٰرِثِينَ﴾

«پروردگارا، مرا تنها مگذار تو بهترین وارثاني ». (انبیاء:۸۹)

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

۱۲. ﴿رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونِ﴾

«پروردگارا، مرا یاری کن در مقابل آنچه مرا تکذیب کردند». [مؤمنون:۲۶]

---

۱۳. ﴿رَّبِّ أَنزِلْنِي مُنزَلًا مُّبَارَكًا وَأَنتَ خَيْرُ الْمُنزِلِينَ﴾

«پروردگارا، مرا در جايگاه پرخير و بركتي فرود آور و تو بهترين فرودآورندگاني». (مؤمنون:۲۹)

۱۴. ﴿رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾

«پروردگارا، مرا در میان ستمگران قرار مده». (مؤمنون:۹۴)

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِيمِ

۱۵. ﴿رَّبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنۡ هَمَزَاتِ ٱلشَّيَاطِينِ﴾ ﴿وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَن يَحۡضُرُونِ﴾

«پروردگارا، به تو پناه می‌برم از وساوس شیاطین و به تو پناه می‌برم، پروردگارا، از اینکه نزد من آیند». [مؤمنون:۹۷-۹۸]

---

۱۶. ﴿رَّبِّ ٱغۡفِرۡ وَٱرۡحَمۡ وَأَنتَ خَيۡرُ ٱلرَّاحِمِينَ﴾

«پروردگارا، مرا بیامرز و رحم نما و تویی بهترین رحم‌کنندگان». [مؤمنون:۱۱۸]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِيمِ

١٧. ﴿رَبِّ هَبۡ لِي حُكۡمٗا وَأَلۡحِقۡنِي بِٱلصَّٰلِحِينَ﴾ ﴿وَٱجۡعَل لِّي لِسَانَ صِدۡقٖ فِي ٱلۡأٓخِرِينَ﴾ ﴿وَٱجۡعَلۡنِي مِن وَرَثَةِ جَنَّةِ ٱلنَّعِيمِ﴾

«پروردگارا، به من کمال و معرفت مرحمت فرما و مرا از زمره شایستگان گردان، و براي من ذکر خیر و نام نیك در میان آیندگان بر جای دار، و مرا از زمره کسانی ساز که بهشت پر نعمت را فراچنگ می‌آورند». [شعراء:٨٣-٨٤-٨٥]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

۱۸. ﴿رَبِّ إِنَّ قَوۡمِي كَذَّبُونِ﴾﴿فَٱفۡتَحۡ بَيۡنِي وَبَيۡنَهُمۡ فَتۡحٗا وَنَجِّنِي وَمَن مَّعِيَ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ﴾

«پروردگارا، به راستی که قوم من مرا تکذیب کردند. پس بین من و ایشان راهی بگشا و مرا با کسانی از اهل ایمان، که با من اند نجات مرحمت کن». [شعراء:۱۱۷-۱۱۸]

---

۱۹. ﴿رَبِّ نَجِّنِي وَأَهۡلِي مِمَّا يَعۡمَلُونَ﴾

«پروردگارا، مرا و بستگان مرا از آنچه مردم می‌کنند نجات بده». [شعراء:۱۶۹]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِيمِ

۲۰. ﴿رَبِّ أَوۡزِعۡنِيٓ أَنۡ أَشۡكُرَ نِعۡمَتَكَ ٱلَّتِيٓ أَنۡعَمۡتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَٰلِدَيَّ وَأَنۡ أَعۡمَلَ
صَٰلِحٗا تَرۡضَىٰهُ وَأَدۡخِلۡنِي بِرَحۡمَتِكَ فِي عِبَادِكَ ٱلصَّٰلِحِينَ﴾

«پروردگارا، مرا موفّق فرما تا نعمتی را که به من و به والدین من عنایت کرده‌ای شکر نمایم و تا عمل شایسته‌ای که می‌پسندی بجا آرم و مرا در میان بندگان شایسته‌ات وارد ساز». [نمل:۱۹]

---

۲۱. ﴿رَبِّ إِنِّي ظَلَمۡتُ نَفۡسِي فَٱغۡفِرۡ لِي﴾

«پروردگارا، من به خود ستم نمودم مرا بیامرز». [قصص:۱۶]

اَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمٰنِ الرَّحِيمِ

۲۲. ﴿رَبِّ إِنِّي لِمَآ أَنزَلۡتَ إِلَيَّ مِنۡ خَيۡرٖ فَقِيرٞ﴾

«پروردگارا، همانا من به آنچه از خیر برایم بفرستی محتاجم». [قصص:۲۴]

۲۳. ﴿رَبِّ نَجِّنِي مِنَ ٱلۡقَوۡمِ ٱلظَّٰلِمِينَ﴾

«پروردگارا، مرا از قوم ستمگران نجات ده». [قصص:۲۱]

---

۲۴. ﴿رَبِّ ٱنصُرۡنِي عَلَى ٱلۡقَوۡمِ ٱلۡمُفۡسِدِينَ﴾

«پروردگارا، مرا بر قوم مفسدین پیروز گردان». [عنکبوت:۳۰]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

۲۵. ﴿رَبِّ هَبۡ لِي مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ﴾

«پروردگارا، فرزندان شایسته‌اي به من عطاء کن». [صافات:۱۰۰]

۲۶. ﴿رَبِّ ٱبۡنِ لِي عِندَكَ بَيۡتٗا فِي ٱلۡجَنَّةِ﴾

«پروردگارا، برایم نزد خودت خانه‌ای در بهشت بنا کن». [تحریم:۱۱]

---

۲۷. ﴿رَّبِّ لَا تَذَرۡ عَلَى ٱلۡأَرۡضِ مِنَ ٱلۡكَٰفِرِينَ دَيَّارًا﴾

«پروردگارا، در روی زمین احدی از کفّار را مگذار». [نوح:۲۶]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِيمِ

٢٨. ﴿رَّبِّ ٱغۡفِرۡ لِي وَلِوَٰلِدَيَّ وَلِمَن دَخَلَ بَيۡتِيَ مُؤۡمِنٗا وَلِلۡمُؤۡمِنِينَ وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتِۖ﴾

«پروردگارا، من و پدر و مادرم و هر آنکسی از مؤمنان که به خانه من درآید و همه مردان و زنان مؤمن و متعهد را بیامرز و ببخشای». [نوح:٢٨]

---

٢٩. ﴿رَبِّ ٱجۡعَلۡنِي مُقِيمَ ٱلصَّلَوٰةِ وَمِن ذُرِّيَّتِيۚ رَبَّنَا وَتَقَبَّلۡ دُعَآءِ﴾

«پروردگارا، من و فرزندانم را مؤمنانی متعهد و نمازگذار گردان و دعاء و نیایش مرا قبول درگاهت کن». [ابراهیم:٤٠]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِيمِ

۳۰. ﴿رَّبِّ ٱغۡفِرۡ لِي وَلِوَٰلِدَيَّ وَلِمَن دَخَلَ بَيۡتِيَ مُؤۡمِنٗا وَلِلۡمُؤۡمِنِينَ وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتِۖ وَلَا تَزِدِ ٱلظَّٰلِمِينَ إِلَّا تَبَارَۢا﴾

«پروردگارا، من و والدینم و هر کس به خانه من وارد شود در حال ایمان، و مؤمنین و مؤمنات را بیامرز، و برای ستمگران جز هلاکت میفزای». [نوح:۲۸]

---

۳۱. ﴿عَسَىٰ رَبِّيٓ أَن يَهۡدِيَنِي سَوَآءَ ٱلسَّبِيلِ﴾

«پروردگارا، به تو آرزو و امید بسته‌ام که مرا به راه راست هدایت فرمایی». [قصص:۲۲]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِيمِ

۳۲. ﴿رَبِّ أَوۡزِعۡنِيٓ أَنۡ أَشۡكُرَ نِعۡمَتَكَ ٱلَّتِيٓ أَنۡعَمۡتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَٰلِدَيَّ وَأَنۡ أَعۡمَلَ صَٰلِحٗا تَرۡضَىٰهُ وَأَصۡلِحۡ لِي فِي ذُرِّيَّتِيٓۖ إِنِّي تُبۡتُ إِلَيۡكَ وَإِنِّي مِنَ ٱلۡمُسۡلِمِينَ﴾

«پروردگارا، به من توفیق عطاء فرما تا شکر نعمتی را به جای آورم که به من و پدر و مادرم ارزانی داشته‌ای، و کارهای نیکوئی را انجام دهم که می‌پسندی و مایه خوشنودی تو است، و فرزندانم را صالح گردان و صلاح و نیکوئی را در میان خاندانم تداوم‌بخش. من توبه می‌کنم و به سوی تو برمی‌گردم، و من از زمره مسلمانان و تسلیم‌شدگان فرمان یزدانم». [احقاف:۱۵]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

۳۳. ﴿قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ
أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُن مِّنَ الْجَاهِلِينَ﴾

«گفت (یوسف) پروردگارا، زندان براي من خوشایندتر از آن چیزی است که مرا بدان فرا می‌خوانند، و اگر نیرنگ ایشان را از من باز نداری، بدانان می‌گرایم و از زمره نادان‌ها می‌گردم». [یوسف:۳۳]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِيمِ

۳۴. ﴿رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنتَ وَلِيِّي فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ﴾

«پروردگارا، از حکومت به من داده‌اي و مرا از تعبير خوابها آگاه ساخته‌اي. اي آفريدگار آسمانها و زمين! تو سرپرست من در دنيا و آخرت هستي. مرا مسلمان بميران و به صالحان ملحق گردان». [يوسف:۱۰۱]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِيمِ

در مورد فضیلت ذکر در قرآن کریم الله متعال می فرماید:

۱: ﴿فَٱذۡكُرُونِيٓ أَذۡكُرۡكُمۡ وَٱشۡكُرُواْ لِي وَلَا تَكۡفُرُونِ﴾ [البقرة: ۱۵۲].

«مرا یاد کنید تا من نیز شما را یاد کنم، و از من سپاسگزاری کنید و ناسپاسی مرا نکنید».

۲: ﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ ذِكۡرٗا كَثِيرٗا﴾ [الأحزاب: ٤۱].

«ای مؤمنان! الله را بسیار یاد کنید».

۳: ﴿وَٱلذَّٰكِرِينَ ٱللَّهَ كَثِيرٗا وَٱلذَّٰكِرَٰتِ أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُم مَّغۡفِرَةٗ وَأَجۡرًا عَظِيمٗا﴾ [الأحزاب: ۳۵]

«مردان و زنانی که الله را بسیار یاد می‌کنند، الله برای آن‌ها آمرزش و پاداش بزرگی فراهم ساخته است».

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِيمِ

فضیلت ذکر در احادیث نبوی: حضرت پیامبر اکرم ﷺ می‌فرماید:

۱: «مَثَلُ الَّذِی یَذْکُرُ رَبَّهُ وَالَّذِی لا یَذْکُرُ رَبَّهُ مَثَلُ الْحَیِّ وَالْمَیِّتِ»[بخاری].

«مثال کسی که پروردگارش را یاد می‌کند و کسی که پروردگارش را یاد نمی‌کند، مانند زنده و مرده است».

۲: «یَقُولُ اللهُ تَعَالَی: أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِی بِی، وَأَنَا مَعَهُ إِذَا ذَكَرَنِی، فَإِنْ ذَكَرَنِی فِی نَفْسِهِ ذَكَرْتُهُ فِی نَفْسِی، وَإِنْ ذَكَرَنِی فِی مَلَأٍ ذَكَرْتُهُ فِی مَلَأٍ خَیْرٍ مِنْهُمْ، وَإِنْ تَقَرَّبَ إِلَیَّ شِبْرًا تَقَرَّبْتُ إِلَیْهِ ذِرَاعًا، وَإِن تَقَرَّبَ إِلَیَّ ذِرَاعًا تَقَرَّبْتُ إِلَیْهِ بَاعًا، وَإِنْ أَتَانِی یَمْشِی أَتَیْتُهُ هَرْوَلَةً»[بخاری].

ابوهریره رضی الله عنه می‌گوید: نبی اکرم ﷺ فرمود: «خداوند متعال [در حدیث قدسی] می‌فرماید: من با بنده‌ام بر اساس گمانی که به من دارد، رفتار می‌نمایم. و هنگامی که مرا یاد می‌کند، من با او هستم. پس اگر در تنهایی مرا یاد کند، من هم او را در تنهایی، یاد خواهم کرد. و اگر مرا در میان جمع، یاد کند، من او را در میان جمع بهتری، یاد خواهم کرد. و اگر به اندازۀ یک وجب به من نزدیک شود، من به اندازۀ یک ذراع به او نزدیک می‌شوم. و اگر به اندازۀ یک ذراع به من نزدیک شود، من به اندازۀ یک باع (فاصلۀ باز کردن دو دوست) به او نزدیک می‌شوم. و اگر قدم زنان به سوی من بیاید، من دوان دوان به سوی او خواهم آمد».

۳: «مَنْ قَرَأَ حَرْفًا مِنْ كِتَابِ اللهِ فَلَهُ بِهِ حَسَنَةٌ، وَالْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا، لَا أَقُولُ: ﴿الٓمٓ﴾ حَرْفٌ؛ وَلَكِنْ: أَلِفٌ حَرْفٌ، وَلَامٌ حَرْفٌ، وَمِيمٌ حَرْفٌ» [ترمذی].

«هرکس یک حرف از قرآن بخواند، یک نیکی برایش نوشته می‌شود، و هر نیکی، ده برابر خواهد شد، من نمی‌گویم: (الم) یک حرف است، بلکه: ألف یک حرف، لام یک حرف، و میم یک حرف است».

۴: «مَا جَلَسَ قَوْمٌ مَجْلِسًا لَمْ يَذْكُرُوا اللهَ فِيهِ، وَلَمْ يُصَلُّوا عَلَى نَبِيِّهِمْ إِلَّا كَانَ عَلَيْهِمْ تِرَةٌ، فَإِنْ شَاءَ عَذَّبَهُمْ وَإِنْ شَاءَ غَفَرَ لَهُمْ» [ترمذی].

«هر گروهی در مجلسی بنشینند و در آن، ذکر الله را نکنند و بر پیامبرشان درود نفرستد، مگر اینکه بر آنها حسرت و افسوس وارد می‌شود، و بر الله است که آنها را ببخشد یا عذاب دهد».

[ماخوذ از حصن المسلم، سعید قحطانی]

دعای ختم قرآن کریم

از عبدالله بن مسعودؓ روایت کرده است که گفت: رسول اللهﷺ فرمودند: هر بنده‌ای که دچار دل‌مشغولی و غم و اندوه شود و این دعا را بخواند:

اَللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، وَابْنُ عَبْدِكَ، وَابْنُ أَمَتِكَ، نَاصِيَتِي بِيَدِكَ، مَاضٍ فِيَّ حُكْمُكَ، عَدْلٌ فِيَّ قَضَاؤُكَ، أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ، أَوِ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ، أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رَبِيعَ قَلْبِي، وَنُورَ صَدْرِي، وَجَلَاءَ حُزْنِي، وَذَهَابَ هَمِّي. آمِيْنَ يَا رَبَّ الْعَالَمِيْنَ.

(خداوندا من بنده‌ی تو و فرزند بنده‌ی تو و فرزند کنیز تو هستم، پیشانی من به دست توست، حکم تو در مورد من اجرا شدنی است، قضایت در مورد من نافذ است؛ از تو به هر نامی که داری و خودت بر خود گذاشته‌ای یا به کسی از آفریده‌هایت یاد داده‌ای یا در کتابت نازل کرده‌ای، یا در علم غیب نزد خودت محفوظ داشته‌ای می‌خواهم قرآن را بهار قلب من و نور سینه‌ام، و از بین برنده‌ی اندوهم و غصه‌ام قرار دهی) حتما خداوند دل‌مشغولی و غم و اندوه او را از بین برده، گشایشی حاصل می‌کند. گفتند: ای پیامبر خدا، آیا آن را فرا نگیریم؟ فرمود: آری، برای هرکه آن را بشنود شایسته است فرایش گیرد.

رواه احمد. علامه آلبانی این حدیث را در سلسلة الصحیحة (۱۹۹۹) صحیح دانسته است.

دعای ختم قرآن کریم

اَللّٰهُمَّ اٰنِسْ وَحْشَتِيْ فِيْ قَبْرِيْ اَللّٰهُمَّ ارْحَمْنِيْ بِالْقُرْآنِ الْعَظِيْمِ وَ اجْعَلْهُ لِيْ اِمَامًا وَّ نُوْرًا وَّ هُدًى وَّ رَحْمَةً اَللّٰهُمَّ ذَكِّرْنِيْ مِنْهُ مَا نُسِّيْتُ وَ عَلِّمْنِيْ مِنْهُ مَا جَهِلْتُ وَ ارْزُقْنِيْ تِلَاوَتَهٗ اٰنَآءَ اللَّيْلِ وَ اَطْرَافَ النَّهَارِ وَ اجْعَلْهُ لِيْ حُجَّةً يَّا رَبَّ الْعَالَمِيْنَ. آمِيْنَ يَا رَبَّ الْعَالَمِيْنَ.

خدایا! وحشت مرا در قبرم به آرامش تبدیل کن، خدایا! به حق قرآن، بر من رحم کن، وآنرا برای من پیشوا و راهنما و رحمت قرار ده. خدایا! هرچه که از آن فراموش کرده شدم، به یادم آور، و آنچه را که از آن نمی دانم، به من بیاموز، و تلاوتش را در اوقات شب و روز، روزی ام فرما، و آنرا برایم حجت قرار ده، ای پروردگار جهانیان!

٢٣

دعای ختم قرآن کریم

بَارَكَ اللهُ لِي وَلَكُمْ فِي الْقُرْآنِ الْعَظِيمِ، وَنَفَعَنِي وَإِيَّاكُمْ بِمَا فِيهِ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ. آمِينَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ.

خداوند من و شما را در قرآن کریم برکت دهد، و من و شما را بهره مند کند از آنچه که است در آن از جمله آیات و ذکر عالمانه.